

Transatlantické prepojenie s akciou vo Wilkes-Barre

Vážení hostia, vážený učiteľský zbor, milí študenti a drahí priatelia!

Dnes, keď stojíme pred budovou Strednej priemyselnej školy Jozefa Murgaša v Banskej Bystrici a odhaľujeme tento nový bronzový pamätník z dielne akademického sochára Ladislava Saba, prežívame výnimočný moment. Storočnica rozhlasového vysielania na Slovensku získava svoju dôstojnú bodku práve tu, v srdci nášho regiónu.

Toto dielo však nie je len spomienkou na históriu. Je predovšetkým živým odkazom pre prítomnosť a budúcnosť.

Odkaz Jozefa Murgaša totiž nepoznal hranice a už o niekoľko hodín preletí celým Atlantikom. Už zajtra, v sobotu 3. októbra 2026, sa v americkom meste Wilkes-Barre v Pensylvánii – na mieste, kde otec Jozef Murgaš tvoril, skúmal a presadil svoje revolučné patenty – uskutoční slávnostný ceremoniál.

Mesto Wilkes-Barre v spolupráci s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky vo Washingtone D.C. vzdá hold jeho dielu, pripomenie si prínos slovenskej komunity a Jozefa Murgaša oficiálne uvedie do Siene slávy.

Mimoriadnu váhu a medzinárodné uznanie tomuto dňu dodáva aj osobná účasť pána Erica Brassila, zástupcu Veľvyslanectva USA na Slovensku, tlačový atašé na Slovensku. Sme nesmierne poctení jeho prítomnosťou, ktorá pripomína, že Murgašove prevratné vynálezy a celoživotné dielo neznamenal len lokálny úspech, ale priniesli obrovský technologický pokrok pre Spojené štáty a celý moderný svet.

Tento pomyselný transatlantický most medzi Banskou Bystricou a Pensylvániou je jasným dôkazom toho, že skutočné myšlienky a hodnoty nepoznajú vzdialenosti.

Návšteva amerického prezidenta Theodora Roosevelta v Murgašovom laboratóriu, kde mu 10. augusta 1905 Murgaš osobne predviedol ukážku svojho nového systému bezdrôtovej telegrafie, bola obrovskou poctou a jasným potvrdením jeho svetovej geniality.

A práve v tom spočíva hlavný odkaz Jozefa Murgaša do Wilkes-Barre:

Jozef Murgaš bol človek nesmiernej odvahy, vytrvalosti a zvedavosti. Rodák z neďalekého Tajova, ktorý študoval aj v Banskej Bystrici, dokázal svojou prácou zmeniť svetovú komunikáciu.

Dokázal, že nezáleží na tom, z akej malej krajiny pochádzate, ale na odvahe myslieť inak, pracovať na svojich snoch a nevzdávať sa ani vtedy, keď vám druhí nerozumejú.

Pre vás, ktorí denne prechádzate bránami tejto školy, nech je táto bronzová busta pripomienkou, že aj vo vás sa skrýva obrovský potenciál. Nech vám Murgašov príbeh pripomína, že veda, technika a tvorivosť spojené s ľudskosťou dokážu spájať národy a posúvať svet dopredu. Nebojte sa byť priekopníkmi svojej doby!

Prajem SPŠ Jozefa Murgaša a jej študentom, aby z tohto miesta vychádzali osobnosti, na ktoré bude Slovensko i svet hrdé !

Z Banskej Bystrice posielame na druhý breh Atlantiku do amerického Wilkes-Barre ten najsrdečnejší spoločný pozdrav a prajeme úspešné uvedenie nášho veľkého rodáka do Siene slávy!

Ďakujem vám za pozornosť!